



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **PhDr. A. K., CSc.**, zast. Mgr. Erikem Janíkem, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 2957/9a, Břeclav, proti žalovanému: **Městský úřad Uherský Brod**, se sídlem Masarykovo náměstí 100, Uherský Brod, ve věci ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2018, č. j. 62 A 73/2018 - 25,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2018, č. j. 62 A 73/2018 - 25, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Žalobci **se vrací** zaplacené soudní poplatky za žalobu a za kasační stížnost v celkové výši 7 000 Kč, které mu budou vyplaceny z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce Mgr. Erika Janíka, advokáta se sídlem náměstí T. G. Masaryka 2957/9a, Břeclav.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla výrokem I. podle § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba ve věci ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného a výroky II. a III. bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení tak, že stěžovatel právo na náhradu nemá a žalovanému se náhrada nepřiznává.

[2] Stěžovatel se domáhal určení, že zásah, který spatřoval v tom, že žalovaný dne 21. 1. 2018 změnou v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí (dále jen „registr územní

identifikace“) zrušil stavební objekt č. p. X umístěný na stavební parcele č. X v katastrálním území Vyškovec v jeho vlastnictví, byl nezákonný. Zároveň se domáhal obnovení stavu před zásahem, tedy aby v registru územní identifikace byla namísto parcely č. X (ostatní plocha) znovu uvedena stavební parcela č. X, jejíž součástí bude dům č. p. X, přičemž vlastníkem bude žalobce.

[3] Krajský soud shledal, že za nezákonný zásah stěžovatel považoval jednání žalovaného, kterým v registru územní identifikace *ex officio* zrušil stavbu č. p. X umístěnou na stavební parcele č. X v katastrálním území Vyškovec.

[4] Stavební úřad je podle § 42 odst. 1 a 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o základních registrech“), a § 12 odst. 3 vyhlášky č. 359/2011 Sb., o základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o registru územní identifikace“), povinen do registru územní identifikace vyznačit odstranění stavebního objektu do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o odstranění dozví. Jelikož je zapotřebí zajistit, aby zápisy v registru územní identifikace odpovídaly skutečnému stavu, je stavební úřad po zjištění, že byl stavební objekt odstraněn, povinen tuto skutečnost do registru promítnout.

[5] Žalovaný zjistil, že stavba č. p. X byla odstraněna na základě místního šetření a leteckých snímků z www.mapy.cz. Z leteckých snímků z let 2003, 2006, 2012 a 2015 založených ve správním spisu její odstranění jednoznačně vyplývá. Neexistenci stavby potvrdilo místní šetření provedené oprávněnou úřední osobou. Uvedené podklady jsou pro závěr, že stavba byla v minulosti odstraněna a již neexistuje, dostačující. Skutečnost, že místní šetření provedla oprávněná úřední osoba těsně před odchodem do důchodu, v zimě a v neděli, není rozhodná. Zjištění, že stavba neexistuje, totiž potvrdilo i místní šetření provedené žalovaným v dubnu 2018. Stěžovatel nadto ani netvrdil, že by stavba existovala. Skutečnost, kdo stavbu odstranil, není podstatná. Rozhodné je, že stavba odstraněna byla a již neexistuje. Toto zjištění nemohl stěžovatel zvrátit, proto stavební úřad nepostupoval nezákonně, jestliže jej před zrušením stavby nekontaktoval. Neexistující stavbu není možné zrekonstruovat, přičemž důvodem nemožnosti rekonstrukce nebylo jednání žalovaného, nýbrž odstranění (úplná demolice) stavby.

[6] Jelikož krajský soud neshledal, že by jednání žalovaného bylo nezákonným zásahem, nemohl mu ani uložit, aby obnovil stav před zásahem, a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[7] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel ve výroku I. kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a navrhl jeho zrušení.

[8] Krajský soud opomněl zohlednit „podivné“ okolnosti jednání žalovaného. Zápis o zrušení stavby a o změně stavební parcely na ostatní plochu provedl zaměstnanec žalovaného týden před odchodem do důchodu. Místní šetření se uskutečnilo v neděli a v zimě, kdy zasněžený prostor nebyl přístupný. K věci se stěžovatel nemohl předem vyjádřit. Žalovaný proto zneužil svou pravomoc.

[9] Krajský soud případ nesprávně posoudil, neboť opomněl, že stavbu neodstranil ani stěžovatel, ani jiná osoba. Na tento případ tedy nedopadají § 131a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 12 odst. 3 vyhlášky o registru územní identifikace, jelikož stavba zanikla samovolně. Stavební úřad může odstranění stavby zapsat pouze, dozví-li se o odstranění stavby od vlastníka nebo jiné osoby, která stavbu odstranila. Změnou stavební parcely na ostatní plochu v registru územní identifikace bylo stěžovateli znemožněno realizovat rekonstrukci domu č. p. X.

pokračování

[10] Žalovaný pochybil, jestliže změnil stavební parcelu č. p. X na parcelu č. X (ostatní plocha), čímž stěžovateli znemožnil provádět jakoukoli stavební činnost včetně realizace stavby, kterou plánuje od roku 2016. Není jasné, z jakého důvodu došlo ke změně stavební parcely na ostatní plochu. Tuto otázku posoudil krajský soud nesprávně.

[11] Žalovaný nepostupoval ve smyslu základních zásad činnosti správních orgánů, jelikož stěžovatele s dostatečným předstihem nevyrozuměl o provedeném úkonu.

[12] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na svá sdělení ze dne 7. 3. 2018 a 12. 4. 2018. Provedl pouze výmaz stavebního objektu z registru územní identifikace. Změnu stavební parcely na ostatní plochu učinil katastrální úřad. Na pozemku parc. č. X (ostatní plocha) není znemožněna jakákoliv stavební činnost, neboť podle územního plánu obce Vyškovec jde o plochu určenou k zastavění.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Dospěl k závěru, že již v řízení před krajským soudem byl dán důvod pro odmítnutí žaloby, jelikož byla podána opožděně. Včasnost žaloby je podmínkou její věcné projednatelnosti, kterou je krajský soud povinen zkoumat z úřední povinnosti. Pokud projedná žalobu, která není včasná, jedná se o vadu, k níž kasační soud musí přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Ze zápisu z ústního podání ze dne 5. 3. 2018 (č. 1. 1 správního spisu) soud zjistil, že se tohoto dne stěžovatel dostavil k žalovanému, aby se dozvěděl důvod výmazu stavby č. p. X v registru územní identifikace. Uvedeného se domáhal poté, co mu ředitelka katastrálního úřadu sdělila, že zápis v katastru nemovitostí byl proveden na základě údajů evidovaných v registru územní identifikace a veškeré podklady se proto nacházejí u žalovaného. Žalovaný uvedl, že mu odpoví písemně ve lhůtě jednoho týdne. Učinil tak sdělením ze dne 7. 3. 2018, č. j. OSU/0538/18-5, podle něhož zápis provedl bývalý zaměstnanec žalovaného na základě dobré znalosti místa samého a v souladu s metodickými pokyny.

[16] Žaloba ze dne 9. 5. 2018 byla krajskému soudu doručena téhož dne (viz č. 1. 1 spisu krajského soudu). Z obsahu žaloby soud ověřil, že se stěžovatel domáhal *i)* určení, že jednání žalovaného, kterým v registru územní identifikace dne 21. 1. 2018 zapsal odstranění stavby č. p. X umístěné na pozemku parc. č. X v katastrálním území Vyškovec, bylo nezákonným zásahem, a *ii)* obnovení stavu před zásahem, tedy aby žalovaný v registru územní identifikace namísto pozemku parc. č. X (ostatní plocha) v katastrálním území Vyškovec znovu uvedl pozemek parc. č. X (stavební parcela), včetně budovy č. p. X.

[17] K podání zásahové žaloby stanoví zákon dvě procesní lhůty, a to dvouměsíční subjektivní lhůtu ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, a dvouletou objektivní lhůtu od okamžiku, kdy k němu došlo (§ 84 odst. 1 s. ř. s.), jejichž zmeškání nelze prominout (§ 84 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Pro počátek běhu subjektivní lhůty je určující „vědomost žalobce o nezákonném zásahu“ (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004 - 110, č. 735/2006

Sb. NSS). Lhůta počíná běžet „*ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o skutečnostech, v nichž spatřuje nezákonný zásah*“ [viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017 - 42, č. 3686/2018 Sb. NSS (dále jen „rozsudek rozšířeného senátu ve věci HOPR“), odstavec 26]. Konkrétně se jedná o „*okamžik, kdy se do sféry žalobce dostanou takové informace, na jejichž základě mohl seznat, v čem jednání veřejné správy, jež má být nezákonným zásahem, spočívá a že je zaměřeno proti němu*“ [viz rozsudek rozšířeného senátu ve věci HOPR, bod 27, který odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 - 160, č. 3687/2018 Sb. NSS (dále jen „rozsudek rozšířeného senátu ve věci EUROVLA“)]. Posledně citovaný závěr NSS v rozsudku rozšířeného senátu ve věci HOPR je podle soudu správný i po zrušení rozsudku rozšířeného senátu ve věci EUROVLA (k tomu viz níže odstavce [21] a [22]).

[19] Ze správního spisu plyne, že ohledně jednání, v němž spatřoval nezákonný zásah (tj. ohledně zápisu měsíce a roku odstranění stavby č. p. X v registru územní identifikace), stěžovatel disponoval nejpozději dne 5. 3. 2018 relevantními informacemi, které mu umožnily usoudit, že jde o jednání veřejné správy, v čem jednání spočívá a že je zaměřeno proti němu. Subjektivní lhůta pro podání zásahové žaloby proto počala běžet nejpozději od tohoto dne. I pokud by lhůta počala běžet až dne 5. 3. 2018, uplynula by již dne 7. 5. 2018 (5. 5. 2018 byla sobota; srov. § 40 odst. 3 s. ř. s.). Stěžovatel však žalobu podal až dne 9. 5. 2018, tedy po uplynutí dvouměsíční subjektivní lhůty. Žaloba byla proto podána opožděně.

[20] Stěžovatel v žalobě bez bližšího odůvodnění uvedl, že se o zásahu mohl dozvědět nejdříve ze sdělení žalovaného ze dne 7. 3. 2018 (datum jeho doručení nelze ze správního spisu zjistit; bylo však vypraveno dne 8. 3. 2018, jelikož dne 8. 5. 2018 byl svátek, byla by žaloba v takovém případě podána včas – poznámka NSS). Jeho tvrzení však odporuje obsahu správního spisu (viz odstavec [15]) i obsahu samotné žaloby, v níž stěžovatel uvedl, že se dne 5. 3. 2018 po předchozím jednání na katastrálním úřadu dostavil k žalovanému, aby se dozvěděl o důvodu výmazu stavbu č. p. X v registru územní identifikace. V této souvislosti soud připomíná, že pro počátek běhu subjektivní lhůty je nezbytná znalost o tom, v čem jednání, v němž je spatřován nezákonný zásah, spočívá. Rozhodující je znalost o skutkových okolnostech. Přesvědčení žalobce, že jednání naplňuje veškeré znaky nezákonného zásahu, není rozhodné, jelikož okolnosti, které musí být žalobci známy, aby počala běžet subjektivní lhůta pro podání žaloby, nelze směšovat s její důvodností (rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 5 Aps 5/2010 - 293, č. 2386/2011 Sb. NSS).

[21] Soud si je vědom, že Ústavní soud nálezem ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, zrušil rozsudek rozšířeného senátu ve věci EUROVLA. K počátku lhůty podle § 84 odst. 1 s. ř. s. uvedl, že „*v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. je důležité - ačkoliv rozšířený senát této tezi nepřál - rozlišovat různé typy zásahů a zohledňovat specifika tzv. trvajících zásahů. Ústavní soud soubhlasí s rozšířeným senátem, že k posouzení povahy zásahu nestačí pouze tvrzení žalobce. Správní soud musí při hodnocení povahy zásahu vycházet z objektivních skutečností a musí na jejich základě vyhodnotit, jakou povahu zásah má. Pokud v té souvislosti ovšem dojde k opačnému závěru než žalobce (např. nebude mít za to, že napadený zásah je trvalý, což bude mít dopad na počítání lhůty k podání žaloby a její včasnost), musí dát žalobci možnost na tento odlišný pohled soudu reagovat. Držení dokumentů převzatých při místním šetření v tomto konkrétním případě představovalo trvalý zásah. V případě těchto zásahů obecně musí s ohledem na zásadu bezrozpornosti právního řádu platit pravidlo, podle kterého časové právní následky včetně dopadu na počátek běhu subjektivní i objektivní lhůty k podání zásahové žaloby má až ukončení takového zásahu. V případě stále neukončeného trvajících zásahu pak ústavně-konformní výklad pojmu ‚dozvěděl se‘ (§ 84 odst. 1 věta první s. ř. s.) odpovídá pojmu ‚dozvídá‘, a výklad pojmu ‚došlo‘ (§ 84 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), odpovídá pojmu ‚dochází‘. V souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva lhůta k podání žaloby proti neukončenému trvajícím zásahu ve skutečnosti začíná každý den znovu.*“ (viz odstavec 43 uvedeného nálezu).

pokračování

[22] Na posuzovaný případ však uvedené závěry Ústavního soudu nedopadají, neboť zápis měsíce a roku odstranění stavebního objektu v registru územní identifikace (resp. v informačním systému územní identifikace) nepředstavuje trvajících zásah, ale jednorázový zásah s trvajícíchmi důsledky. Kasační soud má za to, že pro posouzení této otázky lze plně vyjít z judikatury NSS týkající se zápisu v katastru nemovitostí záznamem podle zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve spojení se zákonem č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon) /dále jen „katastrální zákon 1992“/ [popř. podle v současné době platného a účinného zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon 2013“)]. Podle ní se jedná o jednorázový zásah s trvajícíchmi důsledky (nikoli zásah trvajících), přičemž „*den, kdy byl zážnam (faktický úkon) proveden, a tedy kdy k zásahu došlo, je ... objektivně dán*“ a „*počátek běhu subjektivní lhůty ... se odvíjí od okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl, že k zásahu došlo*“ (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014 - 53, č. 3334/2016 Sb. NSS, odstavce 53 a 54). Tento závěr potvrdil v odlišném stanovisku k citovanému usnesení rozšířeného senátu i soudce Mgr. Aleš Roztočil (viz odstavec 6 odlišného stanoviska). Ke shodnému závěru dospěl NSS i po vydání zrušujícího nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 635/18 (viz rozsudek ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018 - 65, odstavec 11).

[23] Registr územní identifikace, který je veřejným seznamem (§ 30 odst. 1 zákona o základních registrech), obsahuje údaje o územních prvcích a územně evidenčních jednotkách (§ 31 a 32 zákona o základních registrech). Měsíc a rok odstranění stavebního objektu je technickoekonomickým atributem stavebního objektu, jenž zapisuje stavební úřad do informačního systému územní identifikace (§ 42 odst. 3 a § 39 odst. 2 zákona o základních registrech), a to do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o odstranění stavebního objektu dozví (§ 12 odst. 3 vyhlášky o registru územní identifikace). Informační systém územní identifikace je agendovým informačním systémem veřejné správy, jehož prostřednictvím se zapisují údaje do registru územní identifikace (§ 39 odst. 1 zákona o základních registrech). Je též veřejným seznamem (§ 39 odst. 3 zákona o základních registrech). Základní registry fungují jako unikátní zdroj nejčastěji využívaných údajů při výkonu veřejné správy (viz obecná část důvodové zprávy k zákonu č. 111/2009 Sb., bod 1). Registr územní identifikace (resp. informační systém územní identifikace) je tudíž (vedle jiného) zdrojem údajů o nemovitých věcech (jejich součástech) pro veřejnou správu. Jeho prostřednictvím je rovněž sledován veřejný zájem na zajištění přehledu veřejné moci o nich.

[24] Rovněž katastr nemovitostí je veřejným seznamem, jenž plní zčásti obdobné funkce jako registr územní identifikace (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98, č. 2206/2011 Sb. NSS, odstavec 28). Některé údaje evidované v katastru nemovitostí ostatně zapisuje katastrální úřad i do registru územní identifikace [např. druh pozemku; viz § 42 odst. 5 písm. b) zákona o základních registrech]. Případně naopak, některé údaje mohou být do katastru nemovitostí čerpány z registru územní identifikace (srov. § 6a odst. 1 katastrálního zákona 1992, resp. § 32 odst. 1 katastrálního zákona 2013). Pro posuzovanou věc je však především podstatné, že se v obou případech jedná o provedení zápisu do státem vedeného veřejného seznamu, v němž jsou evidovány údaje o nemovitých věcech (jejich součástech), přičemž provedení *konkrétního* zápisu do registru územní identifikace (resp. informačního systému územní identifikace) i do katastru nemovitostí záznamem jsou faktické úkony obsahově jedinečné (srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 As 107/2014 - 53, odstavec 51).

[25] V posuzovaném případě nebylo zapotřebí, aby soud poskytl stěžovateli možnost reagovat na závěr, že tvrzený nezákonný zásah je jednorázový s trvajícíchmi důsledky (nikoli trvajících),

neboť stěžovatel ani nic takového netvrdil a k povaze zásahu se vůbec nevyjádřil (srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 635/18, citovaný v odstavci [21]).

[26] Pro úplnost soud dodává, že soudní ochrany proti nezákonnému zásahu se lze domáhat, pokud veřejná správa nedisponuje účinnými (efektivními) právními prostředky ochrany nebo nápravy nebo pokud, i přesto že jimi disponuje a žalobcem byly uplatněny, k ochraně práva či zjednaní nápravy nevedly (srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 2 Afs 144/2004 - 110). Je-li žalobce povinen vyčerpat právní prostředky ochrany či nápravy, nepočne subjektivní lhůta běžet dříve, než byl o vyřízení prostředku vyrozuměn, popř. poté, co marně uplyne lhůta k jeho vyrozumění.

[27] Zákon o základních registrech neupravuje žádné právní prostředky, jimiž by se bylo možné domáhat ochrany či nápravy v rámci veřejné správy. Ústní podání ze dne 5. 3. 2018 i následné písemné podání, které bylo žalovanému doručeno dne 12. 3. 2018, jsou podle svého obsahu stížnostmi ve smyslu § 175 zákona č. 500/2004, správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Ostatně shodně nahlížel na svá podání i stěžovatel, jelikož dne 9. 5. 2018 podal žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti (č. l. 19 správního spisu), již posoudil Krajský úřad Zlínského kraje vyrozuměním o přešetření způsobu vyřízení stížnosti ze dne 12. 6. 2018, č. j. KUZL 40559/2018 (č. l. 22 správního spisu). Podle ustálené judikatury NSS však výše zmíněným právním prostředkem ochrany či nápravy není stížnost podle § 175 správního řádu (rozsudky ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010 - 44, č. 2339/2011 Sb. NSS; ze dne 2. 12. 2015, č. j. 1 As 134/2015 - 36; a ze dne 24. 5. 2017, č. j. 2 As 57/2017 - 29). V posuzovaném případě proto podání stížností, resp. žádosti o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, nemohlo počátek běhu subjektivní lhůty oddálit.

[28] Nadto soud dodává, že pokud žaloba stěžovatele směřovala proti zásahu, který byl již ukončen (určovací žaloba), je ochrana poskytována správními soudy přímo, neboť účinné ochrany či nápravy se prostředky veřejné správy až na výjimky (např. nepřihlížení k výsledkům kontroly v případě prekluze) domoci nelze, jelikož k zásahu již došlo a postup, v jehož rámci k němu došlo, byl již ukončen (srov. rozsudek rozšířeného senátu ve věci HOPR, odstavce 29 až 34). Platí totiž, že *„podmiňovat běh subjektivní lhůty pro podání deklaratorní žaloby až vyčerpáním prostředku, který však z povahy věci nemůže na tvrzeném nezákonném jednání nic změnit, je požadavkem bezobsažným, protože jeho podání by ve skutečnosti pouze oddalovalo okamžik soudního přezkumu“* (rozsudek rozšířeného senátu ve věci HOPR, odstavec 35).

[29] Jelikož ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a žalobu odmítl, nemohl se věcně zabývat kasačními námitkami stěžovatele.

[30] Nad rámec rozhodovacích důvodů soud uvádí, že na shora uvedeném závěru by se nic nezměnilo ani v případě, pokud by stěžovatel nezákonný zásah spatřoval i v jednání spočívajícím v zápisu změny druhu pozemku v registru územní identifikace (resp. informačním systému územní identifikace) nebo v katastru nemovitostí, a to i pokud by se mělo jednat o jednání katastrálního úřadu (nikoli žalovaného). V takovém případě by nebylo ani třeba, aby soud stěžovatele (žalobce) vyzval k doplnění žaloby (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53, č. 3196/2015 Sb. NSS), jelikož i o tomto jednání se stěžovatel dozvěděl nejpozději dne 5. 3. 2018 (viz odstavec [15]) a dopadají na něj všechny shora uvedené závěry týkající se zápisu měsíce a roku odstranění stavebního objektu v registru územní identifikace (resp. informačním systému územní identifikace) žalovaným. I takto doplněnou žalobu by totiž soud musel odmítnout pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[31] Jelikož v posuzovaném případě byl již v řízení před krajským soudem dán důvod pro odmítnutí žaloby pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu a žalobu odmítl.

[32] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně rozhodne o odmítnutí žaloby, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98). O náhradě nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

[33] Nejvyšší správní soud dále rozhodl o vrácení zaplacených soudních poplatků za žalobu ve výši 2 000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, jelikož žaloba byla odmítnuta. Podle § 10 odst. 3 věty třetí a § 10 odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), se soudní poplatek vrací v případě, kdy k odmítnutí žaloby došlo před prvním jednáním, resp. v řízení, v němž lze rozhodnout bez jednání, před vydáním rozhodnutí ve věci samé. Uvedené pravidlo však analogicky dopadá i na situaci, kdy vydání rozhodnutí ve věci samé bylo kasačním soudem zrušeno (srov. rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Afs 3/2015 - 29, odstavec 14; a přiměřeně též rozsudek ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 As 116/2017 - 25, odstavec 23). Tato částka bude stěžovateli vrácena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu